

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/401/2014
Identifikačné číslo spisu:	5912210067
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5912210067.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa W. I., bytom B., zastúpeného Mgr. Jurajom Fričom, advokátom, so sídlom v Ružomberku, Podhora č. 49, proti odporcom 1) O. L., bytom O., 2) P. L., bytom O., obaja zastúpení JUDr. Jiřím Martausom, advokátom, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, M. Pišúta č. 936/16, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o vzájomnom návrhu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 6 C 143/2012, o dovolaní odporcov 1) a 2) proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. októbra 2013 sp. zn. 5 Co 432/2013 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporcovia 1) a 2) sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 411,15 Eur k rukám ich právneho zástupcu do 3 dní.

Odôvodnenie

Okresný súd Ružomberok rozsudkom z 20. mája 2013 č. k. 6 C 143/2012 - 101 určil, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom pozemku parcela KN „C“ č. XXXXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 669 m², ktorá je Správou katastra Ružomberok vedená na LV č. XXXXX pre obec a k. ú. Ružomberok. Vzájomný návrh v celom rozsahu zamietol. Odporcom 1) a 2) uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania o návrhu na začatie konania v sume 362,26 Eur k rukám jeho právneho zástupcu. Navrhovateľovi náhradu trov konania o vzájomnom návrhu nepriznal. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k spornému pozemku príklepom licitátora v dražbe vedenej v exekučnom konaní. Ide o originárne nadobudnutie vlastníctva, ktoré spočíva v tom, že právo vlastníka sa neodvodzuje od žiadneho právneho predchodcu. Originárne nadobudnuté vlastníctvo má obsah, ktorý vopred vylučuje uplatnenie zásady, že nikto nemôže na druhého previesť viac práv, než má sám. Nadobudnutie vlastníctva originárnym spôsobom vylučuje možnosť stotožniť tento obsah s oprávneniami predošlého vlastníctva. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 286/08, v zmysle ktorého ak exekučné konanie prebehlo v súlade s účinnou právnou úpravou, t. j. ak exekučný súd, ako aj exekučným súdom poverený súdny exekútor pri nútenom výkone súdneho alebo iného rozhodnutia predajom (dražbou) nehnuteľných vecí vychádzajúc z

aktuálnych záznamov o vlastníkoch predávaných nehnuteľností vedených v katastri nehnuteľností a osoba, ktorá má voči týmto nehnuteľnostiam právo spochybňujúce ku dňu udelenia príklepu bez ohľadu na „pravdivosť“ vlastníckeho práva povinného z exekúcie, ktorý bol v okamihu udelenia príklepu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník. Skutočný vlastník exekvovanej nehnuteľnosti, ktorý sa voči povinnému z exekúcie nedomáhal obrany svojho vlastníckeho práva pred jej predajom, môže sa od oprávneného v exekúcii domáhať vydania výťažku z predaja tejto veci ako náhrady za odňatie jeho práva k vydraženej veci. Táto osoba sa však nemôže domôcť vydania exekvovanej veci od vydražiteľa, ktorý sa stal jej vlastníkom zákonným spôsobom. Tiež poukázal na § 61 Exekučného poriadku, ktorý stanovuje, že navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 ObdoV 2/2004.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 29. októbra 2013 sp. zn. 5 Co 432/2013 rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd určil, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom pozemku parcela KN „C“ č. XXXXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 669 m², ktorá je Správou katastra Ružomberok vedená na LV č. XXXXX pre obec a k. ú. O., vzájomný návrh v celom rozsahu zamietol, navrhovateľovi náhradu trov konania o vzájomnom návrhu nepriznal, potvrdil. V časti výroku, ktorým bola odporcom 1) a 2) uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania o návrhu na začatie konania vo výške 362,26 Eur (súdny poplatok 99,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 262,76 Eur) zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Konštatoval, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, dospel po vykonanom dokazovaní k správny právny záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Vo svojom odôvodnení uviedol, že sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutie a preto sa obmedzil len na konštatovanie správnosti jeho dôvodov. Vo výroku o náhrade trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil z dôvodu, že nesprávne konštatoval, že hodnotu v predmetnom konaní je možné zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Proti rozsudku odvolacieho súdu včas podali dovolanie odporcovia 1) a 2) v časti, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Žiadali aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje dovolanie odôvodnili § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Namietali, že bolo porušené ich základné právo na ochranu vlastníctva a právo vlastníť majetok garantované v článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Uviedli, že sú presvedčení, že pokiaľ im ochranu základných práv neposkytli súdy prvej a druhej inštancie, tak im ju môže a má poskytnúť v rámci všeobecných súdov Najvyšší súd Slovenskej republiky a to aj za predpokladu, že v danom prípade nie je možné presne vymedziť niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v § 237 O.s.p.. Namietali, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom (! 237 písm. f/ O.s.p.) a to tak, že postupom súdu dovolateľom bola odňatá reálna a efektívna možnosť skutkovo a právne v predmetnom spore argumentovať. Súdy síce vykonali istý rad dôkazov, ale pri ich vyhodnotení prihliadali iba na tie, ktoré odôvodňovali prelomenie zásady nemo plus iuris a zásady nepremlčateľnosti vlastníckeho práva, pričom súd prvého stupňa odmietol vykonať dôkazy navrhované dovolateľmi. Súdy prehliadli nielen dôkazné návrhy dovolateľov, ale aj ich podstatné argumenty, ktorými sa nezaoberali, nevyporiadali sa s nimi a ktorými dovolatelia odôvodňovali, že v danom konkrétnom prípade nie je dôvod na prelomenie všeobecných a ústavných zásad. Išlo najmä o argumenty nedobromyseľnosti vydražiteľa a o tom, že súd, súdny exekútor, ako aj účastníci v exekučnom konaní ešte pred právoplatným schválením príklepu udelenému vydražiteľovi mali vedomosť o tom, že predmetom dražby konanej 10. januára 2002 neboli nehnuteľnosti vo vlastníctve povinného. Ak by právne závery publikované v súdnych rozhodnutiach akceptovali spravodlivo a s rovnakou starostlivosťou pristupovali k ochrane vlastníckych práv oboch sporových strán, tak by z ustálenej judikatúry použili aj závery, že všeobecnú zásadu, že „nikto nemôže previesť viac práv, než má sám“ možno prelomiť ochranou dobrej viery nadobúdateľa len celkom výnimočne, pokiaľ je nad akúkoľvek pochybnosť zrejme, že nadobúdateľ je dobromyseľný o tom, že vec riadne podľa práva nadobudol. Poskytnutie ochrany dobromyseľnosti nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanie veci musí javiť ako spravodlivé. Vydražiteľ Ing. Ján Jakubčíak, skôr ako nadobudol

vlastníctvo k predmetnému pozemku, t. j. pred právoplatným schválením príklepu, už mal vedomosť o tom, že predmetom dražby v exekúcii bol pozemok, ktorý nebol vo výlučnom vlastníctve povinného.. Zároveň predpokladom, aby súd v takomto prípade prelomil všeobecné právne a ústavné zásady je predpoklad, že exekúcia sa uskutočnila v súlade s platnou právnou úpravou. Okolnosťou, že exekučné konanie sa uskutočnilo v súlade s platnou právnou úpravou, nemožno rozumieť len to, že bol dodržaný procesný postup a že vo veci rozhodoval kompetentný orgán, ale aj skutočnosť, že rozhodnutia vydané kompetentnými orgánmi boli v súlade s hmotným právom. Podľa názoru dovolateľov v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. Er 123/01 súdne rozhodnutia, a to najmä uznesenie odvolacieho súdu z 28. Februára 2003 sp. zn. 23 Co 2134/2002 nebolo v súlade s hmotnoprávnou úpravou a faktickým stavom v čase vydania rozhodnutia, hoci tento stav bol odvolaciemu súdu známy.

Navrhovateľ žiadal dovolanie odporcov zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie odporcov smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2) a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3).

V prejednávanej veci dovoláním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania odporcov z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodiť nemožno.

Podľa ustanovenia § 242 ods. 1 druhej vety O.s.p., ukladajúceho dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal prípustnosť dovolania nielen vo vzťahu k § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vády konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

So zreteľom na odporcami tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pričom treba zdôrazniť, že prípustnosť

dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných vád, určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odporcovia vytýkali, že postupom súdov im bola odňatá reálna a efektívna možnosť skutkovo a právne v predmetnom spore argumentovať, neprihliadli na dôkazné návrhy dovolateľov a ich podstatné argumenty, s ktorými sa nezaoberali a nevyporiadali.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Z ustanovení § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje svoje právo alebo povinnosť protistrany, a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia; táto zodpovednosť sa prejaví v jeho procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodol o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určitej skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva (z príslušnej hmotnoprávnej normy). V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti.

Označenie dôkazov nie je iba procesnou povinnosťou účastníkov konania, ale zároveň aj ich procesným oprávnením. Uplatnenie tohto oprávnenia je však časovo limitované. V zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. (okrem výnimiek v ňom ustanovených) je súd povinný poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a O.s.p.) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada.

Právomoc (súdu) konať o veci, ktorej sa žalobný návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania.

Pokiaľ dovolatelia namietali, že súdy im odňali možnosť konať pred súdom tým, že nevykonali nimi navrhnuté dôkazy, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na

preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj z tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. Toto procesné oprávnenie dovolateľ v danej veci využil (nebolo mu odňaté). Právo navrhovať dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť však sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p..

Dovolací súd nezistil existenciu dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu prvostupňovým súdom, vyplývajúceho z ustanovenia § 129 ods. 1 a 2 O.s.p.. Pokiaľ ide o argumentáciu (námietku) dovolateľov, a to ohľadom nevykonania určitého dôkazu, je treba uviesť, že takýto postup môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (porovnaj R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodíť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné (porovnaj R 125/1999). Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv odporcov nie je postupom, ktorým by im súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová* a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď

na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého stupňa (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nadviazal na rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý ako vecne správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec - zistený skutkový stav - právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku dovolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru EŠLP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie dovolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým - ako už bolo spomenuté - tvorí jeden celok.

Dovolatelia svoje dovolanie odôvodňovali aj § 241 ods. 1 písm. b) O.s.p. (konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a § 241 ods. 2 písm. a c/ O.s.p. (rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľmi tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Samotné totiž prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd sa samotnou správnosťou prijatých právnych záverov nižších súdov nezaoberal. Z obsahu dovolania vyplýva, že sa v ňom uplatňuje aj námietka, že rozhodnutie dovolacieho súdu trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Pri posudzovaní, či rozhodnutia nižších súdov sú (ne)preskúmateľné (teda či boli splnené parametre zákona na odôvodnenie rozsudku - § 157 ods. 2 O.s.p.), dovolací súd však neposudzuje správnosť prijatých právnych záverov nižších

súdov. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek žalobcu. Tým ale nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž - ako už bolo spomenuté - nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky dôvodnosti a opodstatnenosti dovolania (t. j. danosti dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pokiaľ nedospeje k záveru, že dovolanie je procesne prípustné. V prejednávanej veci pri skúmaní otázky prípustnosti dovolania bolo zistené, že tento opravný prostriedok navrhovateľa nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a nepreukázala sa navrhovateľom tvrdená existencia procesnej vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p.).

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (rovnako ako tzv. iná vada konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. - nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z podaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky za opísaného stavu veci nemohol (nesmel) v dovolacom konaní postúpiť do ďalšieho štádia prieskumu a podrobiť skúmaniu správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, ani vecne riešiť to, či konanie nie je postihnuté tzv. inými vadami konania a či tieto prípadne mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Po zistení procesnej neprípustnosti dovolania má Najvyšší súd Slovenskej republiky povinnosť takéto dovolanie bez ďalšieho odmietnuť (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.); nemá možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Dovolací súd napriek uvedenému vyššie poukazuje na to, že zo zásady „nemo plus iuris“ sú výnimky. Ak je predmetom exekučného konania vec, ku ktorej má tretia osoba právo, ktoré nepripúšťa exekúciu (nehnutelnosť nepatrí povinnému), aby sa dosiahlo vylúčenie nehnuteľnosti z exekúcie, je potrebné podať excindančnú (vylučovaciu) žalobu. Ide o určovaciu žalobu, ktorú je možno využiť počas prebiehajúceho exekučného konania. Podanie takejto žaloby neprichádza do úvahy po skončení exekučného konania. V prípade, že v exekúcii bola predaná nehnuteľnosť, ku ktorej tretia osoba mala právo nepripúšťať exekúciu a táto tretia osoba sa nebránila vylučovacou žalobou (napr. nevedela o tom, že predmetná nehnuteľnosť je predmetom exekúcie), proti nadobúdateľovi nehnuteľnosti (vydražiteľovi) sa pôvodný vlastník nemôže brániť žalobou o určenie vlastníckeho práva, resp. žalobou o vypratanie nehnuteľnosti. To platí aj napriek tomu, že exekučný poriadok neustanovuje výslovne výnimku zo zásady, že niekto nemôže previesť na druhého viac práv ako má sám. Podľa § 150 ods. 2 Exekučného poriadku platí, že ak vydražiteľ zaplatil najvyššie podanie a súd udelenie príklepu schválil, stáva sa vydražiteľ vlastníkom nehnuteľnosti ku dňu udelenia príklepu. V § 61 ods. 1 Exekučného poriadku je uvedené, že navrátenie do predošlého stavu (restitutio in integrum) v exekučnom konaní je vylúčené. Z toho vyplýva, že ak sa vydražila v exekúcii nehnuteľnosť patriaca inej osobe ako povinnému, navrátenie vlastníckeho práva pôvodnému vlastníkovi už nie je možné. Vydražiteľ sa teda stáva vlastníkom aj vtedy, ak nehnuteľnosť patrila inej osobe ako povinnému. Pôvodný vlastník (ako bolo uvedené vyššie) sa proti vydražiteľovi nehnuteľnosti, ktorá nepatrila povinnému, nemôže brániť žalobou o vpratanie, ani žalobou o určenie vlastníckeho práva. Rozhodnutie súdu o schválení príklepu nie je možné zvrátiť podaním vlastníckej žaloby. Prípady nadobudnutia nehnuteľnosti od nevlastníka v slovenskom právnom poriadku predstavujú výnimku zo zásady „nemo plus iuris ad alium transfere

potest quam ipse habet“. Taktiež je prelomená aj aplikácia zásady nepremlčateľnosti vlastníctva vyjadrenej v § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak tretia osoba nadobudla nehnuteľnosť síce od nevlastníka, avšak v prípadoch, kedy slovenský právny poriadok výslovne dovoľuje výnimku zo zásady nemo plus iuris, pôvodný vlastník sa nemôže s úspechom domáhať svojho vlastníckeho práva (viď aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 289/2008).

Nakoľko v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní (procesne) úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcom 1) a 2), ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešný navrhovateľ v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania spolu s ich vyčíslením vo výške 411,15 Eur za jeden) úkon právnej služby á 403,34 Eur + režijný paušál 8,04 Eur. Trovy právneho zastúpenia boli uplatnené v súlade s § 10 ods. 1 a 2 a § 16 ods. 3 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Dovolací súd mu priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta vo výške 411,15 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.